

Publicerad: 2012-05-14 11:11, senaste uppdaterad: 2012-05-18 09:05

 Läs upp

Foto: Tomas Lundin

- Dölj bildtexten

Strindberg är kvar i Paris

RECENSION: Anna Franklin och Teymor Zarré har spårat Strindberg i dagens Paris. Sebastian Johans har sett en underhållande jakt.

På morgonen den 14 maj för exakt hundra år sedan stod Greta, Karin och Hans runt sängen i lägenheten på Drottninggatan 85 i Stockholm och såg på när deras pappa, August Strindberg, lämnade världen i sviterna av magcancer.

Fem dagar senare begravdes författaren på Norra kyrkogården. Kortegen kantades av röda fanor och åtskilliga tusen beundrare slöt upp. Dock inte lika många som de mäktiga 200 000 som några år tidigare hade följt Frödings väg till graven, vilket med all säkerhet hade retat den koleriska huvudpersonen.

Slumpen spelade emellertid den döende Strindberg i händerna och några veckor innan han slöt ögonen för sista gången hade hans

KONST

Inferno – Gå i Strindbergs fotspår i Paris

Anna Franklin och Teymor Zarré

Åhuset

Pågår till 3 juni

första hustru Siri von Essen gått i förväg in i dimman, och en månad efter hans eget frånfalle följdes han av både sin nemesis Carl David af Wirsén och dottern Greta, som omkom i en tågolycka. Typiskt Strindberg och hans gigantiska ego, muttrade en syrlig Selma Lagerlöf, som inte hörde till skaldens beundrare, till och med i graven behöver han ett entourage för beundran och träta.

Det pågående Strindbergåret föregicks av en förorättad debatt som handlade om statens ovilja att skjuta till medel för att fira en av landets största författare. Strindberg hade själv garanterat höjt sin upprörda röst i frågan om det bara varit möjligt. Och han hade varit utomordentligt belåten med den sjudande aktivitet som jubileet innebär trots kulturdepartementets infama snålhet. Utställningar, teaterpremiärer, böcker – den ena flottare än den andra – fyller året i en jämntjock ström. Alla vill ha sin del av den glöd som uppenbarligen fortfarande brinner.

I Uppsala bidrar bland andra Konstmuseet och Stadsteatern till kalaset. Och konstnären Teymor Zarré och poeten och journalisten Anna Franklin, som i lördags öppnade sin gemensamma utställning Inferno på Åhuset. Här är handlingen, som utställningstiteln avslöjar, förlagd ytterligare några år bakåt i tiden, nämligen under de år Strindberg spenderade i Paris innan han 1897 återvände till Sverige för att nedteckna sin vindlande, vredgade, vansinniga och för sin tid formmässigt mycket utmanande (autofiktiva) självbiografi Inferno, som berättar om tiden i den franska huvudstaden.

För Strindberg innebar boulevarderna umgänge med internationella giganter som Hamsun, Gauguin, Munch och Julien Leclercq, och dessutom fördjupar han sig i ämnen som absint, alkemi och ockultism, och driver sitt oregelbundet flammande kvinnohat till en spets. Han försöker göra guld, dumpar brevlades sin andra hustru Frida Uhl, forskar på Sorbonne, ligger på sjukhus på grund av stress och psoriasis, skriver på sin Ockulta dagbok och finner möjligen gud. De tre åren i Paris tar på krafterna och när han återvänder till Sverige vilar han en månad. Men ansträngningen ger resultat. Inferno är fortfarande en fascinerande bok.

Teymor Zarré och Anna Franklin tar med betraktaren på en promenad i Strindbergs fortspar. Åhuset är fyllt av bilder och texter som närmast journalistiskt söker efter den stad som Strindberg en gång vandrade i. Paris är fortfarande fylld av mystiska tecken, visar det sig. Hôtel Orfila där Strindberg bodde under en del av sin vistelse är i dag privatbostäder. När Zarré och Franklin är på väg dit möts de av en eldsvåda och ett utbrunnet apotek. De ser Strindberg och hans experiment. I huset där han bodde huserar en psykolog som släpper

in dem och låter dem stiga ut på innegården genom ett fönster. På en vägg inne på mottagningen hänger ett porträtt. Just det, bilden visar Strindberg. De sitter på fik, besöker sjukhus, vandrar genom parker och över gravgårdar. Några byggnader står kvar, andra är borta sedan länge. Det blir en fascinerande färd.

FOTNOT: I dag måndag firas Strindberg-jubileet med föredrag, poesiuppläsningar och bildspel på Åhuset. Också under resten av månaden bjuds en rad programpunkter i samband med utställningen.

Av: Sebastian Johans sebastian.johans@unt.se

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.
Eftertryck eller annan kopiering förbjuden.